

De landelijke eindtoets Taal

Miniconferentie Lopen², 13 .01.2011

Toetsredactie
Ietje Pauw, KPZ
Rob van de Sande, Fontys 's Hertogenbosch
Anneli Schaufeli, HAN
Anneke Smit, Ipabo

De oorspronkelijke opdracht:

"Het ontwikkelen van een toets waarmee vastgesteld kan worden dat studenten de verlangde eigen vaardigheden die noodzakelijk zijn om het beroep van leraar basisonderwijs uit te oefenen'. Voor Nederlands geldt referentieniveau 4F uit het rapport Meijerink. De toetsing heeft ook betrekking op de vakkennis die nodig is voor een goed inzicht in deze vaardigheden."

Uitgangspunten 1^e versie:

- Algemeen taalvaardigheidsniveau 4F
- Professionele taalvaardigheid (13 doelen in een dozijn, SLO/NTU)
- Ondergebracht in digitaal toetsbare taaltaken

Resultaat:

- 7 toetsbare taaltaken
- Toetsitems die een vaardige taalgebruiker goed kan maken

Wat vooraf ging...

Herziene opdracht:

Het ontwikkelen van een toets waaraan de **kennisbasis Nederlandse taal** ten grondslag ligt. Didactische kennis wordt niet getoetst. Een substantieel deel van de toets zal gaan over **kennis van het taalsysteem** om tegemoet te komen aan de maatschappelijke discussie en de politieke wensen.

Uitgangspunten:

- Toetsen van 'specialised content knowledge'
- Relatie met referentieniveaus zichtbaar maken
- In een gesloten digitale toetsvorm

Waar we nu staan

Specialised content knowledge

Leraren beschikken over andere kennis dan niet-leraren. Dit is slechts gedeeltelijk 'content-knowledge'. Daarnaast heeft de kennis vooral betrekking op CK & leerlingen en CK & onderwijs, zgn. specialised content knowledge

Phelps (2009): onderzoek naar leesonderwijs

Wat toetsen we?

- kennis over het taalsysteem
  - kennis over het leren van taal, mondeling en schriftelijk
- Niet in de toets:
- kennis over het onderwijzen van taal

SCK voor taal

	WAT?: inhoud	HOE?: didactiek
specifiek		
algemeen		

Welk deel van de kennisbasis?

Rapport Meijerink Vaardigheid in....	Taaltoets Kennis over...
Mondelinge taalvaardigheid	Mondelinge taalvaardigheid
Lezen	Schriftelijke taalontwikkeling Begrijpend lezen & schrijven
Schrijven	
Begrijpenlijst en taalverzorging	Taalkunde

Relatie met referentieniveaus

Categorie	Domeinen uit de kennisbasis	Aandeel in de toets in %	Aantal vragen
A. Mondelinge taalvaardigheid	1. Mondelinge taalvaardigheid 2. Woordenschat	10%	15
B. Schriftelijke taalontwikkeling	3. Beginnende geletterdheid 4. Voortgezet technisch lezen 7. Jeugdliteratuur 9. Spelling	40%	60
C. Begrijpend lezen en schrijven	5. Begrijpend lezen 6. Stellen 2. Woordenschat	20%	30
D. Taalkunde	8. Taalbeschouwing	30%	45
TOTAAL			150

Relatie met domeinen uit de kennisbasis

Categorie	Subcategorie	aantal items
A. Mondelinge taalontwikkeling	1. spreken	4
	2. taalontwikkeling (incl. Woordenschatontwikkeling)	7
	3. woordenschat	4
B. Schriftelijke taalontwikkeling	1. elementaire lees- en spellinghandeling	10
	2. ontwikkeling geletterdheid	10
	3. leesteksten	5
	4. leesvaardigheid	5
	5. leesbeleving	6
	6. spelling	12
	7. spellingvaardigheid	12
C. Begrijpend lezen en schrijven	1. leesproces	12
	2. schrijfproces	12
	3. tekstenmerken	6
D. Taalkunde	1. taalbeschouwingstrategieën	4
	2. taal	8
	3. taalstructuur	8
	4. fonologie	5
	5. morfologie	5
	6. syntaxis	5
	7. semantiek	5
	8. pragmatiek	5

Toetsmatrijs

Categorie	Subcategorie	aantal items	Kenniselementen uit de kennisbasis
B. Schriftelijke taalontwikkeling	6. spelling	12	01. schriftsystemen 02. spellingcategorieën 03. werkwoordspelling 04. interpunctie 05. principes Nederlandse spelling 06. correcte spelling en maatschappelijke status 07. spellinghervorming 08. orthografie

Voorbeeld van kennis over taal

Categorie	Subcategorie	aantal items	Kenniselementen uit de kennisbasis
B. Schriftelijke taalontwikkeling	4. leesvaardigheid	5	01. functionele geletterdheid 02. strategieën technische lezen 03. leesnelheid 04. voordrachtsaspecten 05. leesmotivatie 06. automatisering 07. leesproces 08. dyslexie 09. functioneel analfabetisme 10. dyslexie in de samenleving

Voorbeeld van kennis over leren van taal

• [16 voorbeeldvragen](#)

!! Allereerste voorbeeldvragen: let niet op de letter maar op de aard van de vragen!!

demo Taaltoets